

Sayı: 20027

Tarih: 23.09.2026

49555

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Türk vatandaşlığının yatırım yoluyla istisnai olarak kazanılmasına ilişkin uygulama, 2017 yılında yapılan düzenlemelerle taşınmaz edinimini de kapsayacak şekilde genişletilmiştir. Başlangıçta en az 1 milyon ABD doları tutarında taşınmaz edinme şartı öngörülmüş, bu tutar 2018 yılında 250 bin ABD dolarına indirilmiş, 2022 yılında ise 400 bin ABD dolarına yükseltilmiştir. İçişleri Bakanlığının Türkiye Büyük Millet Meclisine verdiği resmi yanıtı göre, 2018-2024 yılları arasında yatırım yoluyla istisnai Türk vatandaşlığı kazanan yatırımcılar ile bunların eş ve çocuklarının toplam sayısı 46 bin 431'dir. Son dönemde yürütülen adli soruşturmalar ise yatırım yoluyla vatandaşlık uygulamasındaki denetim mekanizmalarına ilişkin ciddi soru işaretlerini gündeme getirmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen ve 4 Ağustos 2026 tarihinde kamuoyuna açıklanan soruşturma kapsamında, düşük bedelli gayrimenkullerin sahte ekspertiz raporlarıyla yüksek değerli gösterildiği ve muvazaalı satış işlemleri üzerinden Türk vatandaşlığı kazanılmasının sağlandığı tespit edilmiştir. Adalet Bakanlığı, bu kapsamda usulsüz yollarla vatandaşlık kazandığı belirlenen 687 kişinin vatandaşlığının iptali amacıyla yasal süreç başlatıldığını açıklamıştır. 21 Eylül 2026 tarihinde kamuoyuna yansıyan ikinci soruşturma kapsamında ise Tapu ve Kadastro kayıtları, bilirkişi raporları ve Mali Suçları Araştırma Kurulu verileri üzerinde yapılan incelemeler sonucunda 734 yabancıya gerçekleştirilen gayrimenkul satışından 274'ünün muvazaalı olduğu tespit edilmiştir. Soruşturma makamlarının açıklamalarına göre, vatandaşlığın kazanılması için gerekli miktardaki dövizin Türkiye'ye girişi sağlanmadan para trafiği varmış gibi gösterilmiş, paravan şirketler ve satıcıların mali kaynakları kullanılarak işlemler gerçekleştirilmiştir. Muvazaalı işlemlerin toplam tutarının 72 milyon 250 bin ABD dolarını aştığı açıklanmıştır.

Söz konusu işlemler sonucunda 263 yatırımcı ile 807 aile ferdi olmak üzere toplam 1.070 kişinin Türk vatandaşlığı kazandığı tespit edilmiş ve vatandaşlıklarının iptaline yönelik süreç başlatılmıştır. İçişleri Bakanlığı tarafından 21 Eylül 2026 tarihinde yapılan açıklamada ayrıca, daha önce yürütülen incelemeler sonucunda usulsüz ve sahte ekspertiz raporlarıyla vatandaşlık kazandığı belirlenen 1.150 yatırımcının yatırım uygunluk belgelerinin iptal edildiği, bu kişilerin aile fertleriyle birlikte 5 bin 391 kişinin vatandaşlık kazanma kararlarının iptal edildiği kamuoyuna duyurulmuştur. Kamu düzeni ve millî güvenlik açısından engel teşkil ettiği

sonradan değerlendirilen 263 yatırımcı ve aile fertleriyle birlikte 743 kişinin vatandaşlık kararının da geri alındığı açıklanmıştır.

Bu bağlamda;

1. 2017 yılından 22 Eylül 2026 tarihine kadar yatırım yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan ana yatırımcıların ve bunların eş ve çocuklarının toplam sayısı kaçtır? Bu kişilerin yıllara, önceki vatandaşlıklarına ve vatandaşlık kazanmaya esas yatırım türlerine göre dağılımı nedir?
2. Aynı dönemde yalnızca taşınmaz edinimi yoluyla Türk vatandaşlığı kazanan ana yatırımcıların ve bunların aile fertlerinin sayısı kaçtır? Bu sayıların 1 milyon, 250 bin ve 400 bin ABD doları tutarındaki yatırım eşiklerinin uygulandığı dönemlere göre dağılımı nedir?
3. 2017 yılından bugüne kadar yatırım yoluyla vatandaşlık kazandıktan sonra yatırım uygunluk belgesi iptal edilen kaç kişi bulunmaktadır? Bu kişilerden kaçının vatandaşlık kararı iptal edilmiş veya geri alınmıştır? İptal ve geri alma nedenlerinin yıllara göre dağılımı nedir?
4. Bakanlığınızın açıklamasında belirtilen ve usulsüz veya sahte ekspertiz raporları nedeniyle yatırım uygunluk belgeleri iptal edilen 1.150 yatırımcının vatandaşlık başvuruları hangi yıllarda yapılmış ve hangi yıllarda sonuçlandırılmıştır? Söz konusu başvuruların kaçında aynı gayrimenkul değerlendirme şirketleri, değerlendirme uzmanları, satıcılar veya aracı şirketler yer almıştır?
5. Usulsüz vatandaşlık işlemleriyle bağlantılı olduğu tespit edilen kaç gayrimenkul değerlendirme şirketi ve değerlendirme uzmanı bulunmaktadır? Bu kişi ve şirketler hakkında hangi idari, mali ve adli işlemler yapılmıştır? Lisansı askıya alınan veya iptal edilen değerlendirme uzmanı ve şirket sayısı kaçtır?
6. Usulsüz vatandaşlık işlemlerinin gerçekleştiği dosyalarda görev veya sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında bugüne kadar kaç idari inceleme, disiplin soruşturması veya adli soruşturma başlatılmıştır? Bu soruşturmaların kurumlara ve sonuçlarına göre dağılımı nedir?
7. Vatandaşlık başvurularında aynı değerlendirme şirketinin, aynı satıcının, aynı aracı şirketin, aynı taşınmazın veya bağlantılı banka hesaplarının çok sayıda başvuruda kullanılması halinde işlemleri riskli olarak işaretleyen merkezi veya kurumlar arası bir denetim sistemi bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa son beş yılda bu sistem tarafından kaç işlem riskli olarak işaretlenmiştir?
8. Taşınmaz edinimi yoluyla vatandaşlık başvurularında yatırım bedelinin başvuru sahibinin kendi mali kaynaklarından karşılanıp karşılanmadığı ve vatandaşlık için gerekli dövizin fiilen Türkiye'ye girip girmediği hangi kurumlar tarafından, hangi belge ve finansal kayıtlar üzerinden denetlenmektedir? Bu denetimde MASAK verileri başvuru sonuçlandırılmadan önce kullanılmakta mıdır?
9. 21 Eylül 2026 tarihinde açıklanan soruşturmada 72 milyon 250 bin ABD dolarını aşan muvazaalı işlemlerin vatandaşlık başvurularının sonuçlandırıldığı tarihte tespit

edilememesinin nedenleri Bakanlığınızca araştırılmış mıdır? Bu işlemler sırasında hangi kurumlar tarafından uygunluk veya onay verilmiştir?

10. Yatırım yoluyla vatandaşlık uygulamasının başladığı tarihten bugüne kadar sonuçlandırılan vatandaşlık dosyalarının sahte ekspertiz raporu, muvazaalı satış, gerçeğe aykırı döviz hareketi ve başkasına ait mali kaynakların yatırımcıya aitmiş gibi gösterilmesi yönlerinden geriye dönük olarak yeniden incelenmesine yönelik kapsamlı bir denetim yürütülmekte midir? Yürütülüyorsa kaç dosya yeniden incelemeye alınmıştır?
11. 1.150 yatırımcının uygunluk belgesinin ve bunların aile fertleriyle birlikte 5 bin 391 kişinin vatandaşlık kararının iptal edilmesine yol açan işlemlerin ilk aşamada kamu kurumlarının denetiminden geçerek sonuçlandırılmış olması üzerine Bakanlığınızca sistemin işleyişine ilişkin herhangi bir kurumsal sorumluluk veya denetim zafiyeti incelemesi yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi sonuçlara ulaşılmış ve hangi önlemler alınmıştır?